Poštarina plaćena u gotovu.

MJESEČNIK

ZA KATOLIČKI SVIJET

POSEBICE

ZA ORGANIZACIJU ČLANOVA TREĆEGA REDA

FRANJEVCI
KAPTOL 9.

GODIŠNJA PRETPLATA:

S. H. S.	Dinara	15
Inozemstvo	„	25
Amerika	dolar	1

ZAGREB 1928.

Cirkveni Jelka
Zagreb, Ilica 61

Br. 5. SVIBANJ 1928. GOD. XXXIII.

Kraljica franjevačkog Reda.

O. Petar Vlašić, Beograd.

Otrag nekoliko godina blage uspomene papa Pijo X. dopustio je, da se po franjevačkim crkvama sviju triju redova može u Litanijama Lauretanskim upotrebljavati naziv *»Kraljice franjevačkog Reda, moli za nas!«*

Ta povlastica, koju malo koji Red uživa, nije dana bez ikakvog temelja. Time je sa najvišeg mjesta potvrđeno ono, o čemu sva povijest našega Reda govori, a to je, da je franjevački Red uvijeke uvelike gojio pobožnost prema presv. Djevici Mariji, koju je već i otprije — i ako ne Litanijama — nazivao svojom Kraljicom i štovao ju kao svoju posebnu zaštitnicu.

Već naš serafski Otac bio je — kako ističe serafski Naučitelj sv. Bonaventura — »pun žarke pobožnosti prema predobroj Majci i Gospodarici svijeta«. Sv. Franjo gojio je veliku pobožnost prema Bl. Djevici »jer je ona u svom prečistom krilu nosila našeg Gospoda i jer nam je Boga Veličanstva učinila našim bratom«. A štovao je i zato, jer je u njoj — poslije njezinog božanskog Sina — vidio najsavršeniji uzor sv. siromaštva, s kojim se Franjo — kako je poznato — mističnim načinom zaručio i odabrao ga za obilježje svoga Reda.

Toga radi već je sv. Otac posvetio sebe i sav svoj Red presvetoj Majci Božjoj. Kolijevka franjevačkog Reda jest ona mala »Portiuncula« (mali dio) iliti crkvica kraj Asiza, posvećena Bl. Dj. Mariji. »U ovoj kapelici«, piše sv. Bonaventura, — molio se sv. Franjo toplim uzdisajima Onoj, koja je začela Riječ punu istine i milosti, da se udostoji biti njegovom zagovornicom. I zaslugama Majke Milosrđa primio je on duh evanđeoske istine. Ova kapelica djevičanske Majke Božje bila je polazna i središnja

točka novog Reda, duša njegovog utemeljenja. Odatle je provrio izvor, koji se u tisuću potočića tiho i ponizno razlio po perivoju katoličke Crkve, te mnoge zemlje, prije suhe i neplodne, pretvorio u cvatuće bašte i plodne njive.

Nije se sv. Franjo zadovoljio običnom pobožnosti prema presv. Djevici; on je izmišljao sve nove načine, da joj iskaže svoje duboko štovanje i svoju djetinju ljubav. On je njoj i mile, nježne pjesme pjevao, u kojima ju je veličao toplim izlijevima svoje tople duše.

»Zdravo, Gospođo sveta, — klicao je on — Kraljice presveta, Majko Božja Marijo!«

Ti si vječna Djevica, odabrana od presvetog Oca, koji je na nebesima.

Tebe je On posvetio sa svojim presvetim, predragim Sinom i Duhom Utješiteljem.

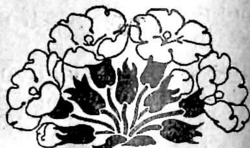
U Tebi je bila i jest sva punina milosti i svako dobro.

Zdravo, palačo Njegova! Zdravo, šatore Njegov! Zdravo, kućo Njegova!

Zdravo, odijelo Njegovo! Zdravo, službenice Njegova! Zdravo, Majko Njegova!

To štovanje sv. Franje prema presv. Djevici kao da je prešlo u krv njegovim duhovnim sinovima i kćerima. Jer povijest franjevačkog Reda to je kao jedna divna Marijina epopeja; to je kao jedna zanosna glazba, čiji su ponajzvučniji akordi Marijini. To je kao jedan veliki nepregledni vijenac spleten od svakojeg mirisavog cvijeća, a u svakom zavojku je po jedan Marijin cvijetak. To je kao jedan krasni šareni sag, a u njemu se ponajviše ističu Marijine žice.

Draga braćo i sestre Trećeg Reda! Neka i vama bude mila pobožnost prema presv. Djevici! Jer je Ona i vaša Kraljica i vaša Majka, tim većim pravom, jer ste vi sinovi — dotično kćeri — franjevačkog Reda, kojeg je Kraljica presveta Djevica. Prigodom nastajnog svibnja osvježite svoju pobožnost prema Njoj. Kitite njezine oltare i slike mirisavim ružicama, bijelim ljiljanima, ljupkim klinčićima i drugim šarolikim cvijećem. Pjevajte joj mile i zlatne svibanjske pjesmice i pridružite se svakog dana milijunima vjernika, koji kroz ovaj mjesec slave sa zanosom srca Svibanjsku Kraljicu. A svakog dana ovog lijepog mjeseca uberite po koji cvijetak iz Marijnog perivoja i presadite ga u baštu svoga srca, da tu klije i dozori do vrhunca kršćanske kreposti.

Cvijeća — cvijeća amo!

Procvalo je. Cvate. Priroda je obasuta, pokrivena je cvijećem. Blagi se mirisi šire. Kao tamjan diže se miris u visine na čast i slavu *Onoga,* koji ga je stvorio — izlio nad ovaj svijet, kako bi ublažio krutu zbilju tvrdoga života svakidanjega, kako bi raznježio mekane duše, kako bi granuo duše okorjele, kako bi blagom srećom napunio srce bijednoga čovjeka.

Svibanj je.

Predivni mjesec, posvećen predivnoj Djevici — Majci: *našoj* Majci.

Mjesec je cvijeća.

Berite ga. Donesite ga, da okitimo oltar najuzvišenije između žena.

Donosite ga, donosite ga mnogo, donosite ga pune rukoveti; naručaje cvijećem natovarite i položite ga pred noge Najmilijoj, Najblažoj, Najboljoj. Neka se diže miris cvijeća s mirisom duša naših — pjesmom našom — ta nije li miris cvijeća također pjesma — pjesma čista i sveta? Neka se diže pjesma duša naših s pjesmom cvijeća prema *Uzvišenoj,* i Ona će se udostojati da s dobrostivim posmjehom, punim ljubavi pogleda na nas — ona: Blaga; ona: Mila; ona: Slatka. Uzdahnimo, molimo, kliknimo joj: Evo Ti cvijeće divne prirode, cvijeće duša naših! Primi ga milostivo, Ti, Majko Divna; Ti, Djevice Moćna; Ti, Uzroče Radosti naše; Ti, Kraljice Anđela, Gospođo i Kraljice naša; Ti, Zdravlje bolesnih; Ti, Utjeho žalosnih; Ti, Utočište griješnih..!

Procvalo je cvijeće. Cvate, cvate. Ima ga sva sila — more cvijeća. Berimo ga, ta sâmo nam se nuđa. Amo ga mnogo, mnogo; amo ga što više. Brzo, što brže. Ne kasnimo. Ne časimo časa. Berimo ga dok ne uvene. Jer cvijeće vene. A onda izdahne miris njegov. Umre. Žurimo se dok ne uvene. Berimo ga, donosimo ga, i položimo pred oltar Njezin šapćući zaufano: Zdravo, Kraljice, Majko Milosrđa, Živote, Slasti, Ufanje naše, Zdravo!

Sestra Izidora.

Ponovno molimo sve naše veleč. upravitelje i pojedine Zadruge, da nam jave uspjeh molitvenog dana za progonjene u Meksiku, koji je bio određen da se obavi dne 25. ožujka. To nam je važno znati, jer o tom uspjehu ovisi još jedan naš ali ne manji važni pothvat. Požurite stoga!

Tajništvo Saveza Trećega Reda.

Braća se bude!

Na prvoj stranici ovogodišnje naše sabirne knjige za Dom Trećega Reda stoji napisano: »U slozi je samo spas! Složno dakle braćo, uz pomoć Boga velikoga, sa malenim žrtvama do ostvarenja velikog djela: zajedničkog Doma sviju Trećoredaca. Sveti oče Franjo, blagoslovi veliko djelo svoje djece«.

Bog je po zagovoru sv. našega oca Franje dosada vidljivo blagoslovio naš rad u ovoj godini, jer eto dosada se već javilo ravno PEDESET TREĆOREDSKIH ZADRUGA sa svojim darovima. Pa zar da Bogu ne zahvalimo na probuđenju Trećoredske svijesti? Bog Vam platio, naša braćo, na prinesenim darovima. Vi, ne samo da šaljete svoje darove, već nas bodrite sa lijepim riječima, obećajete i dalnje doprinose, pa nam je to jasni dokaz, da pod pepelom Trećega Reda krije se živi duh sv. Franje, koji čeka vođe da samo pepeo odgrnu i vatra će se razgoriti i ponoviti lice zemlje.

To je jasni dokaz da su nas braća razumjela, shvatila potrebu našega zajedničkoga doma, da i pisanje Glasnika sv. Franje pomlađuje mnoge Zadruge Trećega Reda u bujne franjevačke perivoje, po kojima će se naš sv. otac Franjo šetati i brati plod kreposti svoje mnogobrojne djece! Budimo se braćo!

Naprijed braćo, ne sustanimo! Žrtava treba, doprinesimo ih, jer su za procvat velebnoga našega Trećega Reda. Siromaci ste nam, ali baš jer ste siromaci, Bog će blagosloviti to obilnije vaš dar. Stara naša pjesma pjeva: JURJEV DANAK JUNAČKI SASTANAK! Dajmo dakle, da i nas jurjev danak okupi pod Franjin barjak, da vojujemo za preporod i sebe i Društva. To je misija svakoga Trećoredca. Da tu misiju lakše i brže provedemo: SAGRADIMO TREĆOREDSKI DOM ŽRTVAMA SVOJIM! Žrtvujmo se i Bog će nam pomoći, ali on hoće da najprije učinimo mi sami što možemo, a tada će on, što naša slabost ne može.

Molimo dakle i radimo, i Bog će okruniti djelo zajedničke Trećoredske svijesti! *Tajnik Saveza.*

Častimo Mariju!

Na prvim stranicama Evanđelja čitamo, kako su tri mudraca sa istoka našli Dijete Isusa *»sa Marijom, Majkom Isusovom«*. Na zadnjim stranicama Evanđelja opet čitamo, kako su se Apostoli spremali i primili Duha Svetoga *»sa Marijom, Majkom Isusovom«*. Evanđelje počimlje sa Marijom i svršava sa Marijom. Mudraci našli su Isusa, ali uz Mariju. Apostoli primili su Duha Svetoga, ali u društvu s Marijom. Dă, po Mariji, uz Mariju, sa Marijom dolazimo do Oca, do Sina, do Duha Svetoga, dolazimo do Boga! Evo zašto moramo gojiti nježnu pobožnost spram Marije!

Još više. Marija je tjelesna Majka Isusova. Ali po ostavštini Isusovoj, postala je, ispod Njegovog križa, duhovnom Majkom našom. Marija je Majka Spasitelja, dakle i Majka spasenika. Isus je glava, a mi smo udovi njegovog mističnog tijela. Marija je Majka te glave, dakle ona je i majka udova. A gdje je to srce ljudsko i malo plemenito, a da ne štuje, da ne ljubi tjelesnu majku svoju? Gdje je to srce kršćansko, da ne ljubi, da ne štuje duhovnu Majku svoju, koja nam je to više Majkom, koliko je duša veća i plemenitija od tijela? Eto zašto mi moramo častiti Mariju!

Marija nas združuje sa glavom-Isusom po milosti. One milosti, koje nam je Isus zaslužio, podaje nam ih Gospodin preko ruku Marijnih. I zato veli sv. Bernardo: *»Bog hoće, da sve milosti dobivamo po Mariji«*. I zato sv. oci i duhovni pisci zovu Mariju kanalom, kojim teku milosti svake vrsti u dušu našu. I zato uprav moramo mi, da se tjesno držimo ovoga kanala života. Perivoj bez vode uvene. Grad bez vode pogiba. Prekini kanale i unesao si smrt u verivoj, u grad... I zat oiz petnih žila nastoji sotona, da prekine ovaj kanal između nas i Boga. Da uništi, prekine štovanje spram Marije. Ako mu to uspije, naša je duša svladana. Ona je u sotonskim rukama. Ona je sotonski plijen. Divna nam je o tom slika u sv. Pismu. Poganski vođa Holoferne hoće da svlada grad Betuliju. Kako će ga svladati? Ako ostavi grad bez vode. I zato se napinje svim silama, da prekine kanal, vodovod, kojim je grad Betulija dobivala vodu. Uspije li mu to, Betulija je u njegovim rukama svladana, podjarmljena. Uspije li i strašnijem Holofernu — sotoni, da prekine kanal — t. j. našu pobožnost spram Marije, mi smo njegov plijen. Evo zašto mi moramo ljubiti i štovati Mariju!

Ali kakva da bude naša ljubav, naša pobožnost spram Marije? Na to nam odgovara sv. Augustin: *»Prava pobožnost sastoji u tom, da nasljedujemo onoga, koga častimo«*. Isti veliki crkveni naučitelj dodaje, *da je Marija forma Božja*, koja ima formirati, upriličiti duše naše, život naš zapovjedima Božjim, volji Božjoj, svetosti Božjoj, Bogu! U istinu to Marija najočitije čini puninom sviju kreposti. I zato nasljedujmo Mariju u poniznosti, u strpljivosti, u blagosti, u sabranosti, u molitvi, u čistoći, u odanosti Bogu, u križevima života, u neprekidnom vježbanju u kršćanskoj savršenosti... Ovako štujmo Mariju!

Štujmo Mariju i nemojmo misliti, da je pobožnost spram Blažene Djevice samo kao neki suvišni ures sv. Kat. Crkve, da je samo kao neki dodatak našoj kat. vjeri, da je samo kao neki dar Božji. Ne! Ova pobožnost je integralni, sastavni dio kršćanstva-katoličanstva. To je volja Gospodnja. Vjera katolička onda je potpuna, cjelovita, prava, ako se tamo nalazi i štovanje spram Bl. Djevice. Gdje nema Marijnog štovanja, tamo nije ni vjera prava. Nema života Kristova u onoj duši, koja ne štuje Mariju. Neda se razdijeliti sinovstvo od materinstva. Gdje nema sina nema ni Majke i obratno: gdje je Majka tamo je i Sin. Bez štovanja Marije nema svetosti. O. Faber veli, mi ne napredujemo u kreposti, jer ne štujemo Mariju. I za to »svi sveci goje nježnu

pobožnost spram Gospe,« veli sv. župnik Arški. I zato toliko će biti naš Treći Red svet, toliko ćemo biti mi u njemu sveti, koliko budemo ljubili i štovali Mariju. I zato častimo i ljubimo Mariju, kao sinovi i kćerke onoga Franje, kojemu je bila Marija najnježnijom Majkom. Častimo Mariju kao sinovi onoga Reda, koji se kroz vjekove posebno odlikovao u štovanju Marije! Častimo Mariju uvijek, kroz cijeli život! Častimo Mariju još revnijom pobožnošću kroz ovaj Marijin mjesec svibanj! Molimo njezinu krunicu.

Pravom pobožnošću častite Mariju i bit će u istinu svima vama, braćo i srestre, plodonosan ovaj krasni Marjin mjesec svibanj!

O. J. Dujmović, treć.

II. DIO.

U redu sv. Franje Asiskoga.

Zeleni humci dijele dva gradića, što su jedan od drugoga samo dva sata udaljeni. Jedan je Monforte, a drugi Elche. Kod Monforte, pred gradskim vratima nalazio se mali samostan, a u Elche naselili se sinovi sv. Franje u isto doba. Često puta je Paskal prolazio ulicama, koje i danas baš tako izgleđaju kao u ono vrijeme. Početkom godine 1564. pođe Paskal posve ozbiljno put Elche, da tamo stupi u red sv. Franje. Oba samostana upravljao je tada Alfonzo od Ljerena, a u samostanu Elche bio je ujedno poglavar. Njega zamoli naš svetac da ga primi među svoju braću.

Alfonzo je bio mudar čovjek i poznavao ljudske osjećaje. Kao hrabar bojovnik služio je on u vojsci Karla V., a poslije toga zamijenio je vojničku odoru sa fratarskom kutom. Još je on bio pod utiskom, što ga je na nj učinio sv. Petar Alkantara sa svojom pokorom. Sam svetac imao je u njega potpuno povjerenje, pa ga je poslao, da osnuje novi samostan Monforte i Elche, a za redovničku stegu bio je vazda pravim uzorom. Kad je došao sa svojom braćom na novo mjesto, divili se ljudi njihovoj svetosti i krepostima. Povjesničar veli o njima: »Njihovim krepostima i svetim primjerom bili su postavljeni temelji novoj provinciji, koju je sv. Petar smatrao svojom mezimicom. Prema tome nije se svetac od Alkantare prevario u svojem izaslaniku Alfonzu. Kad je kasnije bio poglavarom, uspijevala je redovnička stega; a iz lista, što ga je službeno poslao na sv. Petra znamo, da je svetac na svom mrtvačkom odru veliku radost osjećao sa svete siromaštine, bratske ljubavi, duha molitve kod svoje braće. Prem u velikim bolima, ipak je klicao od veselja i hvalio Svevišnjemu za ove darove i milosti.

Pred ovoga dakle čovjeka, puna duha redovničkoga, došao je sada Paskal i molio da ga primi — i bio je uslišan. Već je davno prodro glas o Paskalu među samostanske zidine, pa nije bio baš ni ovom mudrom mužu tuđ. Učenik sv. Petra slutio je da u siromašnom pastiru u 23. godini, koji nije imao školske naobrazbe, može za samostan dobiti dragocijeni kamen od neprocijenjive vrijednosti. Paskal je bio primljen među braću lajike i bude na svoju veliku radost, poslan u Monforte u novicijat.

Sinulo je bilo pramaljeće, budilo se cvijeće, milje i kovilje, nov život nastao je u dolini Valencije; a u isto vrijeme pomlađivala se duhovna narav Paskalova u redu svetoga Franje. Na sam dan Svijećnice godine 1564. bio je Paskal obučen u odijelo asiskog siromaha. Sad je on bio na cilju svojih težnja, svoje nade i svoga žarkoga iščekivanja, što mu ga je Gospod ulio u dušu. Sve on iz prošloga života zaboravlja sada. Novo polje mu se otvara, gdje će saditi i uživati nove plemenite plodove. Sveta Crkva veli o njemu: »U svijetu, u toj pustoj i bezvodnoj zemlji, uzrastao je poput mila cvijetka ubave doline a sada, presađen u kuću Božju, širi miomiris svojih kreposti«.

P. Grga.

Domine dilexi decorem domus tuae —

Gospodine, — ljubio sam ukras doma tvojega . . . Ps. 25, 8.

Majčice Božja, — htjela bih nešto učiniti za tebe... Tu želju nosila sam i nosim već cijeli život duboko u duši. Al, — kako da ju ostvarim? — Nemam materijalnog bogatstva da dižem hramove i oltare... al imam duševnog bogatstva... Znam: pisati, znam risati — osnivati čipke i raditi čipke. To bogatstvo, koje sam primila po milosti Božjoj »iz carstva ideja« — rekla sam: Kraljice nebeska blagoslovi!...[1])

I prošli su deceniji šutnje... šutnje Božje, — al — koja nije zaboravila moju želju... Da, — pisala sam o mojim radovima, pokazivala sam moje radove na polju našeg narod. čipkarstva, jer to je moja dužnost. No time nisam se narivavala ni Bogu ni ljudima... Al danas hoću ipak da nešto kažem i Bogu i ljudima.

Dani prolazili u šutnji i radu. — Kad — gle — jednoga dana »šutnju Božju« — prekide glas, što priđe iz svetišta crkve svete Marije u Zagrebu... na usta — njezinog uzor — svećnika: »Želim da crkveno ruho, crkve sv. Marije i njezine oltarnike, pričesna vela, misno ruho i ruho kaleža okite ruke djevojaka... čipkama i vezovima...

Gle, — sv. Marija — kraljica nebeska — progvorila je glasom svoga svetišta... Kolike radosti! — U tren ugledala sam sve oltare, crkve sv. Marije, u bjelini mojih čipaka: hrvatske čipke

[1]) Zlata Šufflay: Hrvatska narodna čipka u domu i na oltaru — štampana 1918.

priljubile se oltarima, albama, roketama; obrubile su pale i korporale, a na pričesnim velima dižu ih pobožne ruke u času radosti dolaska Gospodnjega njihovim dušama... Što više! Ugledala sam i sve naše hramove u sjaju čipaka u obnovi starih i novih nacionalnih, koje sam osnovala... Da, — moj je zanos poskočio na najvišu stepenicu... Tko, može da me slijedi? — Tko?... Gle, — djeca su sv. Marije — kongreganistice gospojice došle k meni i pružile svoje ruke, da njima okite oltare crkve sv. Marije — hrvatskim čipkama. Ljubav k Isusu i Mariji — raditi za Isusa i Mariju, za svetište crkve sv. Marije — temelj je njihovog rada — marljivosti — oduševljenja.

Vježba li netko svaki dan samo pola sata na klaviru — eto virtuoza! — No na klaviru spliću se tonovi u milozvuk akorda a kod rada čipaka na balante u šutnji — spliću se niti — u čipke. Tonova nestaje, ali spletova niti od čipaka — ostaje.

Bude li svaka kongreganistica radila svaki dan samo pola sata za oltar — taj rad ne će ni osjetiti, a za godinu dana? — Koliko će to biti satova? — a čipaka? — na metre — sva sila izrađenih... A nebeska nagrada? — velika!

Svetište crkve sv. Marije u Zagrebu, pokazalo nam je nove putove i način ukrasa doma Gospodnjega. U taj primjer mogla bi se ugledati — sva naša elita kršćanskih duša, sve naše Kongregacije i Trećoredice.

Crkva treba neprestano mnogo čipaka za misno ruho i oltare. Veliki naši gradovi, trgovišta, sela, koja imadu stručne škole i samostane sv. Franje, mogli bi u pogledu ukrasa doma Gospodnjega mnogo lijepa i korisna učiniti.

Crkve grada Zagreba, mogle bi otvoriti župne čipkarske škole, koje bi stajale pod vrhovnim pokroviteljstvom preuzvišenog nadbiskupa. Ili, da se osnuje jedna katedralska čipkarska škola pod pokroviteljstvom preuzvišenog nadbiskupa, u koju bi sve župe grada Zagreba, poslale po desetak svojih radilica, koje bi neprestano radile čipke za crkve. Za tu školu dostaje jedna soba koje društvene prostorije, a kad bude gotov »Trećoredski Dom« ili »Dom biskupa Langa«, koja dvorana tih zgrada — i to: samo za ornamentalnu i tehničku poduku — dok vježbe i rad čipaka obavljale bi učenice i radilice kod kuće.

Taj čedni početak oko ukrasa doma Gospodnjega ne bi ni previše stajao. Čipkarski pribor nije skup, ako nađemo savjesne majstore. Evo: treba za jastuke žutica (buhač), a za prevlaku jastuka zeleni latak. G. Vjekoslav Dobronić, Savska cesta radi čipkarski stalak, komad po 10 D, a g. Marko Strugar, Akademički trg 3., puni jastuk, komad po 10 D., a državna obrtna škola radila bi balante, komad po 25 para. Dalje: čipka na balante (Klöppelspitze) razvija se plošno, zato treba od svih čipaka najmanje konca. Klupče dobrog lanenog konca stoji 7—15 D, a iz jednog takvog klupčeta može se načiniti po više metara čipaka, na pr. za pričesna vela. Crkva zato naređuje uske čipke.

Budemo li išli tim putem ukrasa doma Gospodnjega, doskora će naše crkve stajati u obnovi starih i novih naših nacionalnih čipaka. Zato treba da radimo naše čipke, za naše oltare. Pomažimo se međusobno — unesimo pod krovove našeg grada i domovine — rad i zaradu naših čipaka, a ne da neprestano podupiremo tuđu konkurenciju i uvoz tuđih čipaka, koje nemaju naše nacionalne ni umjetničke vrijednosti.

Dižimo širom domovine župne i katedralske čipkarske škole, kojima budu prvi osnivači i prvi vođe svećenici, a stručni kršćanske učiteljice... Zlata Sufflay.

„Svetica miomirisa“

Sestra Marija — Celina od Prikazanja.

Na propagandističkom putovanju.

1. Maribor — Ptuj — Kotoriba — Čakovac.

Za vrijeme semestralnih praznika odlučio sam otići u Sloveniju i zaključiti proučavanje oko priredbe što ljepših sličica sv. Celine, za kojima svatko vapi i eto se — hvala Isusu! — napokon i priređuje.

Najprije sam otišao 14. veljače u Maribor k časnim školskim sestrama sv. Franje, koje su uz veleučenog gosp. Frančiška Dr. Trdana, profesora u Št. Vidu nad Ljubljano, glavne povjerenice »*Svetice miomirisa*« u Sloveniji. Iz njihovih sam riječi razumio, kako je slovenski narod rado primio poznanstvo s. Celine i kako je na pouzdane molitve dobio razne milosti, koje će biti s vremenom oglašene.

U Ptuju sam pohodio braću iz Dalmacije, franjevce — konventualce, gdje se oduševljeno za malu s. Celinu radi, osobito o. Viktor.

Nijesam imao nakane ovaj put pohoditi povjerenike u Međumurju, ali sam ipak otišao, kada sam se našao u neposrednoj blizini. Baš na Pepelnicu sam došao u Čakovac i našao uz o. Siksta, o. Vilka, braću u franjevačkom samostanu i druge oduševljene štovatelje s. Celine sa glavnom povjerenicom učiteljicom građanske škole, Katicom Ivačević, koju je s. Celina više puta nagradila svojim miomirisima. Desna joj je ruka trgovac Tomaš Gjumber, Vincetić i moj stari prijatelj Antun prof. Matasović, poznati hrvatski književnik.

Oni su organizirali dvije konference o s. Celini u »Čakovačkom kinu«, koji je vlasnica blagonaklono sama besplatno ponudila. To je bilo u ponedjeljak 27. veljače i to u 4 sata za mladež, u 8 sati u večer za starije. Oba je puta dvorana bila prepuna, a narod se još više oduševio za s. Celinu. Sakupili su nekoliko stotina dinara dobrovoljnih doprinosa za troškove propa-

gande i kanonizacije. O. Siksto mi reče: »Teško ćete igdje drugdje postići tako velik uspjeh kao u Čakovcu!«

S. Celina nije Čakovčanima ostala dužna na tom povjerenju, pa je odmah sutradan obdarila miomirisima ruža cijeli prvi razred pučke škole, što je trajalo cijeli sat, i to su ćutjeli svi, koji su bili u razredu ili slučajno došli. U isto vrijeme obdarila je napose mimomirisima ljiljana direktora škole, koji je djeci preporučio, da otiđu na konferencu. Još važniji je slučaj Julke Zamoda, sluškinje kod Ane Fabijančić, sestre u ambulanti kod bolnice u Čakovcu. Julka Zamoda je imala više godina trahon, pa su liječnici govorili, da ne će nikada progledati, makar joj i učinili operaciju. Već je bila u Prelogu radi operacije, ali su je otpustili, jer je bilo prepuno i odredili joj, da dođe po Božiću 1927. Međutim ona je na zagovor s. Celine ozdravila i mogla čitati sa crnim naočalima, pošto nije trpjela električnog svjetla. Dne 26. veljače dođe k meni i ispripovijedi milost s. Celine. Dao sam joj novi životopis s. Celine, a ona je doma mogla čitati i bez naočala. Kada je za prvi put pogledala električno svjetlo bez naočala, oćutjela je miomirise ljubica.

Njezin ćemo slučaj nastojati znanstveno istražiti sa liječničkim svjedočanstvima.

2. Ljubljana.

U Ljubljani sam pohodio razne štovatelje s. Celine, osobito glavnog povjerenika za Sloveiju Dr. Trdana, sa kojim sam proučio cijeli dosadašnji i budući rad oko propagande u Jugoslaviji. On mi je opet prikazao svoj rad oko sličica i propagande u Sloveniji. Alojzija Kremžar, glavna povjerenica za Ljubljanu, povela me je k M. Lovrenčič, koja je dobila veliku milost s. Celine. Ona se ove zime nesretno poskliznula i pala baš na lice, koje je oteklo, a donja se usnica ocijepila i visjela. Odmah je pozvani liječnik rekao, da će to trebati sašiti i liječiti nekoliko mjeseci. To čula A. Kremžar i ponijela joj sliku s. Celine, da joj se bolesnica preporuči. Sutra dan liječnik na svoje veliko začuđenje nađe bolesnicu zdravu, pa nije trebalo šiti. Usrećenica iz zahvalnosti šalje 100 dinara Uredu za propagandu u Zagreb, na što sam joj poslao životopis s. Celine, sliku i relikviju te je molio, da mi opiše primljenu milost.

Jednog dana opazi ona poštara pred kućom i najednom oćuti jak miomiris ljubica. Pomisli, da joj je suprug u spavaćoj sobi razbio staklenku miomirisne (kolonjske) vode, pa tamo potrči. Nemalo se začudi, kada staklenku opazi čitavu, a sobu punu miomirisa. Kada je kasnije primila od poštara pismo s relikvijom i slikom s. Celine, onda je tek razumjela, da su to miomirisi s. Celine, koja joj je dala razumjeti, kako je od nje ono čudnovato ozdravljenje.

dr. B. Sokol.

Što tko čini — sebi čini.

Vozeći se u Sv. Ivan Žabno na klečanje, kočijaš Štefo pripovijedao di je ovaj zanimiv događaj.

Pred više godina, živio je neki stari, ali dobri prosjak Martin. Kad je došao kamo u kuću da prosi, uvijek je lijepo pozdravio gazdaricu i ukućane sa »Hvaljen Isus«, te znao dodati: »*Mamice, štogod radite, sve sebi radite*«. Zato su ga i nazivali: *Prosjak Martin Sebirad.*

Došavši tako jednoga dana nekoj vlastelinki, pozdravio ju i dodao: Gospojo, što radite, sve sebi radite! Molim vas, ako imate, da mi nešto u ime Božje udijelite. Bog će vam naplatiti.

Ona mu reče, da nema za sada ništa gotova, već ako hoće počekati, da će i njemu pripraviti kolač, jer upravo se spremala da kruh u peć metne. »Pa dobro, reče prosjak ja imam časa počekati«. Gospoja umjesi brzo kolač, pa da se riješi, da joj više taj Sebirad ne bude dodijavao ulije u kolač otrova.

Kolač se ispeče i dade ga Martinu. Ovaj ga metne u torbu, zahvali se i otide dalje.

Gospoja je imala sina Božidara, starog oko 22 godine. Bio je strastven lovac te je otišao u lov, i nije ga bilo kući već dva dana, jer je bio negdje u šumi zalutao.

Idući tako šumom, naiđe na njega Martin Sebirad. Ovaj ga prepozna, jer je više puta bio kod njih. Mladić mu se potuži, da je gladan te ako ima što za jesti, zamoli ga da mu dade, a kad drugi put dođe k njima, da će mu to on i njegova majka obilno naplatiti. Prosjak Martin reče: Drage volje dajem vam evo ovaj kolač, koji mi je dala vaša majka — i rastanu se. Kad je momak počeo jesti, najednom mu pozlilo i on se sruši. Na to srećom dođe neki seljak sa kolima, koji ga prepozna i odvede kući njegovoj majci. On se je svijao u bolovima, grčevi ga hvatali. Pita ga majka: Sinko, što je s tobom što ti je naškodilo? On joj jedva ispripovijedi, kako mu je dao prosjak Martin onaj kolač, koga mu je ona dala, jer ga je molio, te kad ga je polovicu pojeo, zgrabilo ga nešto i srušio se. Sada je majci bilo jasno, kako ju je Bog kaznio. Mladić je za kratko vrijeme umro od otrovanja. Htjela je otrovati tog prosjaka, a evo nesrećom je otrovala svoga sina. Majku je to bolilo i od žalosti i tuge i ona je za kratko vrijeme umrla, te se je prije sjetila, da su istinite riječi prosjaka Martina: »Da tko što radi, sve sebi radi«.

Fran Štefan, dekan.

Za gradnju franjevačke Gimnazije u Varaždinu.

JASKA: Gđa Majerović 400, (prije 1.410), Valušac K. (Pribić) dosada sabrao 472, Dimnjaković Lj. (Čabdin) nam naknadno šalje 1056 (prije 400), **dakle iz Čabdina ukupno 1456, a dosta je deset prsti, da izbrojiš sve čadbinske kuće,** trećoredica pak ima osim Lj. Dimnjaković, čini mi se još jedna ili dvije! Neka se ugledaju druge brojne trećoredske općine! Bohaček I. 300 (prije 3.028). — III. Red iz Virovitice 200.

FILIPOVO I OKOLICA: Leh Fr. 1872, svršio sabiranje i poslao cijelu svotu. Helmlinger J. (Bukin) 900, Eschbach M. oko 300, Seikfried M. (Karavukovo) 300, preč. g. V. Vigyázó (Deronje) 52.

NAŠICE: vodi veleč. o. Anaklet, gvardijan; arci u samostanu do sada 7887, ovamo predaje i gosp. Šegec Fr. učitelj, Kurjan L. 2400, Bošnjaković A. 1214, Koharić Kl. učit. 278, Crvenka A. 780, Janković S. 720, Kovač J. 320, Dorić K. (St. Jošava) 300.

SOMBOR: Na arke veleč. gosp. V. Gere, uprav. III. Rreda 6608; radi prevelike zaposlenosti predao arke našoj revnoj sestri Schwetz M., koja nam je dosada poslala 2.150, Čeljuska 1.050, Đurković. J. 500, Kreininger J. 300, Firányi M. 276, Talijan P. 240, III. Red za odgoj djece 105, Kovač M. darovala 500.

SONTA: Ukupno sabrano 8.422! Na arke veleč. gosp. ž. Petra Littvay 5216, Mihalj M. 1840, Šokac S. 1366. Osim toga darovali gosp. Vukmanov I. 350, Šibalin M. 300, Bulić E. 30, Zlatar D. 20; **po 10 din.:** Pleli K., Miličić M., Atzin A., Prelić L. i drugi manje od 10 dinara.

PRESEKA: Na arke veleč. gosp. župnika 1256.

DUBOVAC: Na arke veleč gosp. župnika 600.

VRBOVEC: Povjerenik veleč. gosp. Žigman Fr., kapelan 1.916.

S RAZNIH STRANA: Crljen F. 3.200; očekujemo vijesti o daljnjem radu! Panza A. (Sinj) 2.854 (prije 1.040), prodala 20 karata, radujemo se vanrednoj požrtvovnosti! Dekanić L. 716; Mirenić K. (Rakarje) 542, Lovrenčić M. 156.

Naše dobre sestre iz Fužina — ima ih samo 27 — sabrale su 1250! Predsjednica III. Reda ujedno naša povjerenica Kauzlarić F. poslala nam je navedenu svotu lijepim popratnim pismom. I drugi se ugledati u ovu malu ali marljivu četu!

CERNIK: Povj. veleč. o. Eugena naknadno 5220! (prije 4402). Udivljenja vrijedno!

TRSAT: Veleč. o. Mihael privatno sabrao 196, revna povjer. Otmarić S. 178 (prije 3430), III. Red za siječanj i veljaču 60 (prije 570), Štiglić-Prap. V. 40, zauzeta gđa Mikulčić Sl. (Plešće) 1015.

*

Ministar Heriot rekao je, da u Francuskoj ima **1182 škole bez ijednog učenika, a 1476 škola sa ispod 6 učenika!** Dakle prazne zgrade! Sve su te škole protukatoličke (državne). Svijesni katolički roditelji nisu htjeli, da u njih šalju svoje djece, makar je bilo besplatno, već su za skupe **vlastite** pare posagradili nove **katoličke** škole, samo da svojoj djeci osiguraju čisti katolički odgoj. — Braćo i sestre, zamislite se u to! Naši mnogi starodrevni samostani su prazni, utrnula su ognjišta pobožnosti, vrtovi su kreposti opustjeli, umukla je skladna korna molitva na dobrobit okolišnog naroda,, sve to, jer nemamo škole za redovnički pomladak, (nekada su ju državne škole nadoknadile). U mnogom mladiću trne žar za redovničkim staležom, jer nema kuda da pribjegne pred demonima ovoga svijeta. U našoj državi nijedan državni zavod ne može da nadomjesti redovničku školu, nije li stoga jednaka potreba, kao u Francuskoj, da gradimo **»katoličku«** franjevačku gimnaziju s odgojilištem? **Ne žalite truda i štedite, da to što prije bude!** P. Dioniz, tajnik odbora.

Dopisi.

ZAGREB. (Godišnji prikaz). Razlog zašto se naša Zadruga češće ne javlja u Glasniku jest taj, što rado ustupamo mjesta ostalim našim Zadrugama širom prostrane nam domovine, da i one iznesu svoj rad u Glasniku. Mnoge to rado čine, a nekoje se nikada ni ne javljaju, a ipak se pišu i zovu Trećoredci!

U prošloj godini, ništa se posebna nije zbilo u našoj Zadruzi. Mjesečne skupštine redovito se obavljaju, tako isto i pouke za novake i kandidate. Oblačenje i zavjetovanje obavljamo dva puta godišnje, a to zato jer tada svečaniju slavu priredimo. Na svoje smo vrijeme pisali, da bi bilo poželjno, da sve naše Zadruge tako postupaju, a nipošto da na svakoj skupštini obuku nekolicinu, jer tada ne može biti ni sistematskog odgoja novaka, a o tom ovisi mnogo. Pokupiti rekrute, a ne izvježbati ih, tada nikakve vojske od njih. Tako je i sa masom Trećoredaca. Treći Red mora biti vojska disciplinovana, a to se ne postizava sa samim škapularom i pojasom! — već treba vježbe i tim teže vježbe, što su članovi stariji; jer se starijemu teže priviknuti jarmu.

Kako smo javili, a sada popunjamo, Božićnicu su dobile u živežnim namirnicama 23 osobe, a u tu svrhu izdano je dinara 1.111; u novcu je nadareno 28 osoba sa dinara 1.655; rubeninom i cipelama 25 osoba, a u to je izdano dinara 1.300.

Kroz godinu 1927. naša je Zadruga brojila 556 živih članova. Od toga: zavjetovanih 465, novaka 69, kandidata 3, u samostan je stupilo 5, preselilo se 3, svojevoljno istupilo 3, umrle 3, isključeno 5.

Tekom godine izrečeno je 15 sv. Misa za žive i mrtve članove naše Zadruge, a razdijeljeno je siromasima dinara 10.395; za potrebe crkve dinara 3.270; za Trećoreski Dom dinara 20.000; za Varaždinsku gimnaziju, prvi obrok, dinara 1.000.

Svaki mjesec i to zadnjega četvrtka od 6½—7½ u večer naši članovi obavljaju zajedničku uru klanjanja Isusu u Presvetom Sakramentu. Tom zgodom mole svi na glas iz molitvenika »Vječno

klanjanje« određeni sat. To namijenimo za razne naše potrebe: za redovnički i svećenički pomladak, za pokojne, za domovinu, za obraćenje grešnika, za pojedine samostane, misijonare, itd.

Kroz godinu obavili smo duhovne vježbe; proslavili svečano blagdan sv. Ljudevita i sv. Elizabete. Članovi naše Zadruge revno sabiru za Varaždinsku Gimnaziju, i za Trećoredski Dom, a mnogi su uposleni i u drugim Društvima, gdje svojom revnošću prednjače ostalima. Naši članovi uopće pokazuju dosta žrtve i zanosa za Treći Red i za naredbe upravitelja, a to se vidi i iz pohađanja skupština i zajedničkih naših nastupa.

Braćo, ćutimo potrebu zajedničkog Trećoredskog Doma. Odatle ćemo življe razviti svoj rad, jače zapaliti zublju serafske franjevačke revnosti, koja će i druge zadruge ogrijati, jer kad majka ima, tada rado i djeci daje. Pomozite nam, braćo, jer to je ne samo za nas, već će biti i za vas. Radimo zajedničkim silama, jer bez toga sav ogromni rad sviju nas gubi, gubi se i zaostaje. Svima nama treba poticaja, a taj poticaj će nastupiti, kada bude raspaljeno žarište, a to mora biti u Trećoredskom Domu! Shvatite naš poziv, pružite nam ruke, jer svaki je dan za nas godina. Složimo se, a u toj slozi neka nas krijepi Bog i vodi sv. naš otac Franjo!

Tajnica.

ZAGREB. Prema Okružnici otisnutoj u 3. broju Glasnika sv. Franje, i naša je Zadruga dne 25 ožujka (Blagovijest) prikazala sv. Misu i primila sv. Pričest za progonjene katolike u Meksiku. Toga dana podijeljeno je u našoj crkvi oko 1.500 sv. Pričesti. Jutrom rano u 5 sati susretao si zagrebačkim ulicama članice Trećega Reda, koje se žure i iz daleka, da udovolje tome pozivu. Bog će blagoslovíti naše zajedničke žrtve i olakotiti muke našoj braći! Molimo i dalje!

Dne 16. travnja, na obljetnicu zavjetovanja našega sv. oca Franje, članovi naše Zadruge, kao svake godine, tako i ove već rano u jutro u 5 sati sabrali su se u našoj crkvi. Sv. Misu je služio i sv. Pričest dijelio mp. o. Teofil H a r a p i n, provincijal. Nakon sv. Mise održao nam je prigodni govor u kome je podsjetio sve nas na obavljene naše redovničke zavjete. U koru pred oltarom bila je sabrana sva redovnička obitelj, a u crkvi članovi Trećega Reda naše Zadruge. Na dani znak svi skupa na glas, držeći upaljene svijeće u rukama, obnoviše obrazac zavjetovanja. Lijepo i dirljivo je bilo vidjeti tolike članove sa gorućim svijećama, gdje ponavljaju svome Bogu vjernost svoju.

Blagoslovi, sv. oče Franjo, i vodi svoju djecu da ne skrenu s puta Gospodnjega. Tajnica.

SUBOTICA. Ideja, koju ste o. tajniče otisnuo u 3. broju Glasnika sv. Franje, da trećoredske zadruge širom domovine na Blagovijest (25. marta) pristupe zajedničkoj sv. Pričesti za progonjenu braću u Meksiku, nama je vrlo dobro došla i mi smo ju iskoristili u duhovnom smislu i proširili. Osam dana prije plakatima s crkvenih vrata i govorom u crkvi pozvasmo zajedničkoj sv. Pričesti sva društva: kao III. Red, društvo sv. krunice, presv. Srca Isusova, kongregacije itd. dapače i svu širu javnost, da se u molitvama, a ponajbolje u sv. Pričesti sjete meksikanskih mučenika. Odziv je bio neočekivan. Sedam svećenika je ispovijedalo dan na dan prije i poslije podne. Zajednički sat sv. Pričesti nije se mogao odrediti radi velike mase naroda, nego je bila Pričest kod svake mise. Najljepša je bila ipak zajednička sv. Pričest nevine školske djece iz 12 škola naše župe. Radosno nas je dirnuo lijepi odziv muškaraca. 24. marta, u subotu poslije podne od 5 do 9 sati pet svećenika neprekidno je

ispovijdalo isključivo muškarce. Ispovijedio se lijepi broj tvorničkih radnika! Broj Pričesti je bio na Blagovijest d v i j e h i l j a d e, i to kod nas. Naš oglas na narod, da se pričeste za braću meksikance zatalasao je čitavom Suboticom, tako da je u druge tri gradske crkve tih dana osobito na Blagovijest neobično mnogo ispovijeđeno i mnogo sv. Pričesti podijeljeno. Dobro je došla ta ideja i toga radi, jer su mnogi u vezi s time obavili uskrsnu ispovijed. Radi kontrolisanja ovoga dajemo svakome penitentu sličicu, s natpisom: Uspomena uskrsne ispovijedi 1923. g. Ovakvih sličica podijelismo dosada preko osam hiljada samo u franjevačkoj crkvi. — Mi svo veoma zadovoljni s uspjehom i Vašim radom, a pomoći ćemo Vam i dalje. Sve na veću slavu Božju.

Bratski pozdravlja, upravitelj.

VELALUKA. Lijepo Vas molim veleč. o. uredniče da nam ovo par redaka tiskate u našem milom Glasniku. Čitajući razne dopise iz raznih Zadruga, srce mi puca od veselja, kako poštovani oci upravitelji vode sebi povjereno stado i rade za slavu Božju i procvat našeg Trećeg Reda. U Velojluci ima lijepi broj članova. Osobita je milost Božja ako može opstojati zgrada bez čvrstog temelja. Danas u ova čudna, polupoganska vremena, baš smo zapušteni.

Dne 25. ožujka prema Okružnici skoro su svi članovi pristupili na sv. Pričest, za našu progonjenu braću, koja trpe za Isusa u Meksiku. Rado su se svi odazvali i svoje molitve upravili Isusu za naše patnike. Ove dane sam opremila 50 dinara za misije. Dar je malen i neznatan, ali je od srca. Proseći od milog Isusa, da našoj miloj braći i sestram udijeli Isus svoju milost, da djelo, koje su započeli dovrše cjelovito. Obećajemo, da ćemo se zato moliti Isusu za progonjenu našu braću i šaljemo im pozdrav u Isusu i našem serafskom ocu sv. Franji.

Dne 16. aprila obavili smo obnovu zavjeta. U 6 sati u jutro sakupili smo se u crkvi Gospe od Zdravlja na Badu. Prečasni gosp. župnik odslužio je sv. Misu. Iza evanđelja izrekao nam je lijepi govor o III. Redu. Preko sv. Mise pristupili su skoro svi na sv. Pričest. Iza sv. Mise obavili smo zavjet Onda nam je prečasni gosp. župnik podijelio opće odriješenje.

BEOGRAD, p o U s k r s u. Naša, prošle godine osnovana trećoredska Zadruga razvija se sve ljepše. Mjesečne skupštine s novim oblačenjima drže se redovito svake prve nedjelje u mjesecu u 4 sata poslije podne u stolnoj crkvi Krista Kralja, u centrumu u Beogradu. Ove godine na V e l i k u s u b o t u uvečer pri proslavi Uskrsnuća prvi put je bio svečano nošen naš trećoredski barjak kroz glavne ulice glavnog grada Jugoslavije, a za njim su pobožno stupali beogradski Trećoreci i Trećoredice, svi sa značkama (trećored. grbom) na prsima pjevajući uskrsne pjesme. Sutradan, na s v e č a n i d a n U s k r s a, imali smo sv. Misu u 7 sati u jutro, koju je za nas držao naš upravitelj, preč. o. P. Vlašić, te tom prigodom držao kratki govor. Naš mali trećoredski pjevački zbor, koji se baš malo pred Uskrs ustanovio, pjevao je preko sv. Mise uskrsne pjesmice kao i pjesmu sv. o. Franju (»Ispred lica Svevišnjega«), a svi smo zajednički pod sv. Misom pristupili na sv. Pričest. Poslije sv. Mise dao nam je o. upravitelj sa velikog oltara opće odriješenje. Imamo i posebnu rubriku u »Glasniku kat. crkve u Beogradu«, gdje nam o. upravitelj objavljuje sve što se tiče službe Božje za III. Red.

Trećoredica.

PREKO. Evo mali prikaz iz našeg Trećeg Reda u Preku. Imamo 2 odsjeka muški i ženski. Muški ima 8, ženski pak 167. Godine 1926. primilo ih se je u Treći Red 26, a zavjetovalo 17. Godine 1927. nije se nitko novi primio, a zavjetovalo ih se je 21. Razlog tome nije kao da se nije nitko prijavio za Treći Red, već u tome što je uprava Trećeg Reda odredila, da onaj, koji želi stupiti u Treći Red, bude najmanje pô godine oproban, pa istom kad se bude pokazao vrijednim, da mu se podijeli odijelo Trećega Reda. Na taj ćemo se način ograditi od onih, koji istom stupiše u Treći Red pa moraju radi slabog života biti udaljeni iz istog reda. Mjesečne skupštine držimo svake druge nedjelje u mjesecu. Toga je dana i mjesečna sv. Pričest kao i sv. Misa, koja se svakog mjeseca daje za žive i mrtve članove ove trećoredske Zadruge.

Primamo 28 Glasnika sv. Franje. Više ne možemo, jer nam ovaj dalmatinski krš uskraćuje i najpotrebnije za život. Međutim oni, koji primaju Glasnik, uzajmljuju onima, koji ga ne primaju. Naš nam je o. upravitelj kroz cijelu jubilarnu godinu protumačio na skupštinama opširno cijeli život našeg patrijarhe sv. Franja, pri čemu nas je oduševio, da nasljedujemo njegove serafinske kreposti. Sada evo već po godine tumači nam naše sv. pravilo. Bodri, gdje treba bodriti, kara, gdje treba karati upućuje, gdje treba uputiti.

U zadnje nam vrijeme blago preminuše u Gospodinu 3 sestre i to: Sorić Šimica na 8. siječnja t. g., Uhoda Boško,

Pintur Ivanica.

Milodari.

ZA »DOM«: Vrabič S. 10; Janza I. 20; Božić B. 30; Presvijetli biskup Premuš 100; Erlich Đ. 20; Komar M. 10; Karađole D. 10; Kocijan F. 10; Zemljak A. 10; Felja R. 20; Gašparac A. 100; Boričić M. 8; **Treći Red Sisak 50**; Štok A. 6; Katoliković A. 6; Seder J. 10; Ćurić M. 15; Novak J. 20; Žarnik H. 1.000; Derniković A. 10; Nežmah L. 20; Kršnjavi prof. Š. 100; Sirovica D. 10; Starčić Vj. 20; **Treći Red Vrblje 50**; Špiranec J. 20; Obitelj Abramović 100; Sestre Mitrovica 10; Thaler A. 10; Horvath A. 50; Tomić E. 100; Vrković F. 30; Gregec J. 100; Špoljarić M. 20; Lovro A. 10; **Treći Red Sutl. Poljana 50**; Duković S. 100; Kitner A. 10; Barbić I. 10; Pavleković A. 10; Vlašić T. 30; Matijašić V. 10; Rastovčan G. 10; Gudec K. 30; Gjurin T. 10; Rabzelj R. 100; **Treći Red Trogir 50**; Horvat M. 10; Boroašak J. 10; N. N. 40; Katzler I. 15; N. N. 100; Budić S. 30; Rožić K. 50; Lončar A. 20; Kos A. 20; Pavelić E. 20; Žmauc 10; Majer D. 10; Farkaš M. 10; Morović M. 10; **Treći Red Bač 70**; Orzenak M. 10; Žnidarić A. 20; Rospaher R. 10; Požega B. 100; **Treći Red Gor. Bogičevci 250**; Mladenović Z. 30; Kuštek K. 10; Mihalić A. 10; Matečić A. 10; Krašovec M. 100; Horvat M. 10; **Treći Red Ilok 232.50**; Vuković R. 30; Knaus A. 10; Grinžek F. 110; Kitner sabrala 33; Mikić A. 10; **Treći Red Bošnjaci 35**; Anić A. 10; Blažotić M. 100; N. N. 50; Bišćan T. 20; Vranešić M. 30; Godec T. 100; Butrac F. 10; Slučer M. 10; Mišulin J. 100; Stiasny H. 100; Kušan A. 6; Jager M. 100; Stojanović I. 50; Kapan T. 10; Kolarić A. 20; **Treći Red Korčula 50.**

Izdavaju: **Franjevci** — Zagreb — Kaptol br. 9. — Uredio **o. Ciprijan Lisica,** Kaptol br. 9. — Tisak **Zaklada tiskare „Narodnih Novina“** Frankopanska ul. 26
Za štampariju odgovara: **Dr. Janko Hörer,** Prilaz Gjure Deželića br. 2.

Zaklada tiskare „Narodnih Novina“.